

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/51718

28 Feb 2014

Sayı : 64272063- 610 -3088
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-51718)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: TBMM Başkanlığının 01.10.2014 tarih ve 43452547-120.00-196684 sayılı yazısı.

Amasya Milletvekili Sayın Ramis TOPAL'ın tarafıma tevcih ettiği 7/51718 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği Boru Hatları İle Petrol Taşıma AŞ Genel Müdürlüğü'nden alınan bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EK :
Önerge Cevabı (3 Sayfa)

AMASYA MİLLETVEKİLİ SAYIN RAMİS TOPAL'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/51718)

Sorular 1, 4, 5:

Rusya Ukrayna gerginliği arasında kalan AB ülkeleri Rusya'ya olası yaptırımlar karşısında kesilebilecek doğalgaz için alternatifler oluşturmaya çalışmaktadır. Ancak hala Türkiye'nin bu konuda herhangi bir adım attığını görememekteyiz. Geçtiğimiz yıl yükselen doğalgaz ve elektrik fiyatları vatandaşları hayli zor duruma sokmuş, kış ortasında yaşanan kesintiler tedirginliğe yol açmıştı. Geçen kış talep edilen miktarın doğalgaz iletim şebekesinin kapasitesinin üzerinde olmasından dolayı yaşanan aksaklıkların üzerine İran'dan gelen gazın da gecikmesi bütün dengeleri bozmuştu. Tüm bu aksaklıkların yanında bu yıl doğalgaz talebinin %5 artacağı öngörüsünü de eklersek, Türkiye'nin bu konuda AB'den daha ciddi adımlar atması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Bu bağlamda;

- Rusya'dan alınan doğalgaza alternatif bir kanal çalışma yapılmış mıdır? Yapıldı ise bunlar nelerdir?
- Yaşanabilecek bir kesinti karşısında kimlerin öncelikle gaz alacağı planlaması yapılmış mıdır?
- LNG konusunda bir planlama yapılmış mıdır? Yapıldı ise bunlar nelerdir?

Cevaplar 1, 4, 5:

Boru Hatları ile Petrol Taşıma Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü (BOTAŞ)'nın hâlihazırda 6 ülke ile 9 ayrı uzun dönemli doğal gaz ve LNG alım anlaşması mevcut olup, halen 5 ülkeden 7 Anlaşma kapsamında doğal gaz ithal edilmektedir.

Ülkemiz doğal gaz arz güvenliğinin sağlanması amacıyla mevcut doğal gaz alım satım anlaşmalarımızda bulunan maksimum günlük miktarların temin edilmesi hedeflenmektedir. Bunun yanı sıra mevcut LNG alım satım anlaşmalarımızdaki maksimum miktarların teslimatı konusunda da satıcı firmalar ile mutabakat sağlanmıştır. İhtiyaç duyulması halinde uluslararası piyasadan spot LNG temini de yapılmaktadır.

Ülkemizde enerji arz güvenliğine yönelik bir problem bulunmamakla birlikte enerji arz güvenliğinin sürdürülmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Soru 2:

Geçtiğimiz yıldan bu yana doğal gaz ulusal iletim şebekesinden herhangi bir iyileştirme yapılmış mıdır?

Cevap 2:

Geçtiğimiz yıldan bu yana doğal gaz ulusal iletim şebekesinin iyileştirilmesi çerçevesinde, CS-Mucur Kompresör İstasyonu ve CS-Erzincan Kompresör İstasyonu işletmeye alınmış olup, ayrıca kompresör istasyonlarına ilave yedek ünite ikmali yapılmıştır. Önerler-Keşan Doğal Gaz Boru Hattı'nın Aralık 2014 itibarıyla işletmeye alınması planlanmaktadır.

AMASYA MİLLETVEKİLİ SAYIN RAMİS TOPAL'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/51718)

Soru 3:

AB, yaşanabilecek bir şoku depo sistemi ile çözmeye çalışırken Türkiye'nin depo çalışmaları var mıdır? Varsa bu depolar talebi kaç gün karşılayabilecek kapasitededir?

Cevap 3:

2011 yılında Tuz Gölü Doğal Gaz Yeraltı Depolama Projesinin yapım sözleşmesi imzalanmış olup, 8 yıl sürmesi planlanan proje kapsamında 12 adet depo (kaverna) oluşturularak yaklaşık 1 Milyar m³ işletme gazı depolanması sağlanacaktır. 12 kavernanın tamamlanması ile günlük maksimum 40 Milyon m³ gaz, Türkiye doğal gaz şebekesine verilebilecektir. 2017 yılında 6 adet depodan oluşan birinci aşamanın, 2019 yılında ise ikinci aşamanın tamamlanarak Tuz Gölü Doğal Gaz Yer Altı Depolama Projesi kapsamındaki tesislerin bir bütün olarak devreye alınması planlanmaktadır.

Ayrıca, TPAO tarafından işletilen hâlihazırda 2,6 Milyar Sm³ kapasiteye sahip olan ve bu kapasitenin 2,1 Milyar Sm³'lük kısmının kullanım hakkı BOTAS'a tahsis edilen Kuzey Marmara ve Değirmenköy Yeraltı Depoları'na %100 doluluk oranına ulaşınca kadar gaz dolumu yapılmaktadır. Diğer taraftan, TPAO tarafından Kuzey Marmara ve Değirmenköy Yeraltı Depoları'nın kapasitesinin artırılmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

Soru 6:

Türkiye bu kış da gaz ve elektrik fiyatlarında yüksek artışlar görecektir midir? Görecektir ise bu artışlar ne kadar olacaktır?

Cevap 6:

Elektrik tarifeleri; tarifeleri düzenlemeye tabi tüketicilere uygulanacak olan fiyatlara ilişkin hesaplamalarda Perakende Satış Hizmet Geliri İle Perakende Enerji Satış Fiyatlarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ gereği görevli tedarik lisansı sahibi tüzel kişinin enerji alım maliyetleri göz önüne alınmaktadır. Enerji alım maliyetleri, görevli tedarik lisansı sahibi tüzel kişinin TETAŞ, kendi üretim şirketi, diğer özel sektör üretim şirketleri, YEK belgeli üretim şirketleri veya Dengeleme ve Uzlaştırma piyasasından temin edilen enerji maliyetleri ile tebliğde belirtilen Piyasa Mali Uzlaştırma Merkezi (PMUM) kaynaklı diğer maliyetleri kapsamaktadır. Tüketicilerin korunması açısından, özel sektör üretim şirketlerinden yapılacak alımlarda piyasa fiyatlarının esas alınacağı hükme bağlanmıştır. TETAŞ'ın toptan satış tarifesi Kanun kapsamında EPDK tarafından onaylanmaktadır. Enerji alım maliyetlerindeki değişim hesaplanırken söz konusu tüm kaynaklardan yapılan alımların maliyetleri göz önünde bulundurularak ilgili dönemin enerji tarifesine yansıtılmaktadır.

Doğalgaz tarifeleri; doğalgaz toptan satış piyasasını düzenleyen 31/12/2011 tarih ve 28159 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan 22/12/2011 tarih ve 3577 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Kararının 1'inci maddesi "Doğal gaz toptan satış fiyatları taraflar arasında serbestçe belirlenir. Fiyatların belirlenmesinde eşit taraflar arasında ayırım yapılmaması ve şeffaflık ilkeleri dikkate alınır." hükmü ile piyasa oyuncularının rekabet koşullarını bozmadan faaliyet göstermelerini ve fiyatlarını serbestçe belirlemelerini karara bağlamıştır. Söz konusu kararın, 2'nci maddesi ise

**AMASYA MİLLETVEKİLİ SAYIN RAMİS TOPAL'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/51718)**

“Tedarikçilerin, dağıtım şirketlerine satış yapması durumunda, tedarikçiler her bir dağıtım şirketi için ilgili ayda uygulayacakları iletim ve sevkiyat kontrolüne ait bedeller, varsa depolama bedeli ve asgari alım-azami çekiş benzeri taahhütlerden kaynaklanabilecek bedeller dâhil nihai toptan satış fiyatlarını tek bir fiyat olarak belirler ve her ayın ilk günü dağıtım şirketlerine bildirir.” hükmü ile toptan satış şirketlerinin dağıtım şirketlerine yapacakları satışlara ait fiyat teşekkülünü belirlemiştir.

Enerji satış fiyatlarında ülkemiz AB ülkeleri arasında tüm vergiler dâhil konutlarda elektriği en ucuz kullanan 4. ülke, sanayide elektriği en ucuz kullanan ülke, konutlarda ve sanayide doğalgazı en ucuz kullanan ülke konumundadır.